

TRAKYA ÜNİVERSİTESİ YABANCI DİLLER YÜKSEKOKULU BALKAN DİLLERİ HAZIRLIK SINIFLARINDA KALİTE GÜVENCESİ

SORUNLAR-ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Sevinç SAKARYA MADEN (*)

ÖZET

Bu çalışma Trakya Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu Balkan Dilleri hazırlık sınıflarında uygulanan ankete verilen cevaplardan hareketle öğrencilerin Yabancı Diller Yüksekokulu bünyesinde yürütülmekte olan Arnavutça, Boşnakça, Bulgarca ve Yunanca hazırlık eğitim-öğretim faaliyetlerine ilişkin memnuniyet durumunu saptamak, sorunların kaynağına inerek, eğitim-öğretimi iyileştirmek ve Bologna sürecinde öngörülen kalite güvencesini sağlamak amacıyla yapılmış bir araştırmadır.

Araştırma ilişkisel tarama modeli ve anket uygulanması şeklinde yürütülmüştür. 55 öğrenciye uygulanan anketin ilk bölümünde öğrenci profilini belirlemeye yönelik sorulara yer verilmiş, ikinci bölümde 75 adet ifade ile altı değişken arasında öğrencilerin memnuniyet derecesi 5 ana başlık altında (Akademik Ortam ve Öğrenmeyi Destekleyici Olanaklar, Öğrencilere Sağlanan Hizmetler, Eğitim Programları ve Öğretim, Ölçme ve Değerlendirme, Akademik Danışmanlık ve Rehberlik ve Ders Düzeni) ölçülmeye çalışılmıştır. Anketin son bölümünde ucu açık sorular ile öğrencilerin sorunları irdelenmeye çalışılmış ve öneriler yazmaları istenmiştir. Veri toplama işleminin ardından öğrencilerin memnuniyet durumları grafikler aracılığı ile ifade edilmiş, değerlendirilmiş ve sonuç bölümünde iyileştirme çalışmalarına yönelik çözüm önerileri geliştirilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Balkan Dilleri, Hazırlık Eğitimi, Kalite Güvencesi.

* Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi.

ABSTRACT

This study was conducted via the answers given to the survey which had been applied in the prep classes of Balkan Languages in the School of Foreign Languages. It is a research done in order to determine the satisfaction with concerning Albanian, Bosnian, Bulgarian and Greek preparatory education-teaching activities performed under the body of the School of Foreign Languages, to improve education and teaching process by getting to the root of the matters and to provide the quality assurance prescribed in Bologna period.

The research was carried out through the relational survey method and the questionnaire application. There are questions aimed at determining the student's profile at the initial part of the questionnaire implemented for 55 students; in the second part of the questionnaire, the students' satisfaction degree among 6 variances was attempted to measure through 75 items of statement under 5 main titles (The Facilities supporting Academic Setting and Learning, Services provided for the students, Education Programs and Teaching, Measure and Evaluation, Academic Counseling and Guidance and Course Curriculum Design). The students' problems were focused for scrutiny via open-ended questions at the last part of the questionnaire and the students were asked to write their recommendations. After the data collection process, the students' satisfaction level was expressed by means of the graphics, evaluated and the solution offers related to improvement activities were tried to be developed in the conclusion part of the questionnaire.

Key Words: *Balkan Languages, Preparatory Program, Quality Assurance.*

Giriş

1999 yılında Bolonya'da, 2001'de Prag'da ve 2003 yılında Berlin'de bir araya gelen Bologna sürecine dâhil ülkelerin Eğitim Bakanları Avrupa Yükseköğretim alanını oluşturmak üzere 10 eylem alanı belirlemiş (bkz. Oktik, 2007:3), bunun sonucunda Avrupa Yükseköğretim Alanı ve Avrupa Araştırma Alanı'nın hayata geçirilmesi ve etkin bir biçimde birbirleriyle ilişkilendirilmesi için ulusal ve uluslar arası ölçekte çalışmalar başlatmışlardır. Bologna Sürecine üye ülkelerden biri olan Türkiye'de de Avrupa transfer kredi sistemini (ECTS) oluşturmak, hareketliliği özendirmek, Yükseköğretimde Avrupa boyutunu öne çıkarmak, Avrupa'da iş birliği yapmak gibi bir dizi çalışma başlatılmış, ulusal

çerçeve de bir kalite güvence sistemi oluşturulması için Yükseköğretim kurumlarında Akademik değerlendirme ve Kalite Geliştirme Yönetmeliği¹ hazırlanmıştır. Bu yönetmelik kurumların iç değerlendirme çalışmaları gerçekleştirmelerini ve elde edilen sonuçlar ışığında kendi stratejik planlarını oluşturmalarını öngörmektedir (bkz. YÖK, 2007:103).

Bu bağlamda Trakya Üniversitesi birimlerinde de her yıl bir iç değerlendirme yapılmakta, stratejik planlar oluşturulmaktadır. Ancak yükseköğretim kurumlarını hızlı, bağımsız-fakat uyumlu-ve bütün üye ülkelerce kabul gören yükseköğretim sistemlerine dönüştürmeyi hedefleyen ve öğrenim girdileri üzerine kurulmuş geleneksel yaklaşım yerine öğrenim çıktılarına dayanan yaklaşımı benimseyen Bologna sürecinde bir kurumun performansı sadece araştırmalara, öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısına ve başarı yüzdesine bakılarak değerlendirilmemeli, iç değerlendirme çalışmaları daha da genişletilerek, sunulan yaşam kalitesi ile öğrencinin ulaştığı bilgi, beceri ve yetkinlik düzeyi saptanmalı, öğrenim çıktıları temel alınarak, periyodik izleme ve iyileştirme süreci ile gelişmeler gözden geçirerek, hizmetlerin sürekli olarak iyileştirilmesi hedeflenmelidir.

Bu tespitten yola çıkarak, bu güne kadar kalite güvencesi konusunda yapılan çalışmalar genişletilerek, bu araştırmada Trakya Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu bünyesinde ilk defa 2007-2008 eğitim-öğretim yılında faaliyete geçmiş olan Balkan Dilleri Bölümü² hazırlık eğitim-öğretim faaliyetlerinin kalite düzeyini ortaya çıkarmak amacıyla öğrenci görüşlerine dayalı bir araştırma yapılmıştır.

1. Tanıtım

Türk Üniversiteleri üzerine yapılan karşılaştırmalı bir araştırma (bkz. Maden, 2005) birden fazla dil bilen iletişim uzmanı yetiştiren yükseköğretim program sayısının Türkiye’de oldukça sınırlı olduğunu, İngilizce’nin eğitim dili olarak ilk sıralarda yer aldığını, bunu ikinci sırada Almanca’nın izlediğini, ancak daha az popüler olan dillere çok sınırlı düzeyde yer verildiğini ortaya koymuştur. Oysa Avrupa Birliği’ne giriş sürecinde olan Türkiye’de her geçen gün uluslararası ilişkilerin arttığı, özellikle komşu ülkelerimiz olan Balkan ülkeleri ile işbirliğine gidilerek, ortak uluslararası konferans, kongre ve seminerlerin düzenlendiği, öğrenci ve öğretim üyesi mübadelesinin gerçekleştiği, iş ilişkilerinin yoğunlaştığı ve bu nedenle farklı diller bilen uzmanlara duyulan gereksinimin gitgide arttığı görülmektedir.

¹ 20 Eylül 2005 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

² Daha fazla bilgi için bkz. Maden, S. (2007). Avrupa Yolunda Yeni Programlar-Balkan Dilleri. Oluşum. Yıl 15. Sayı 57. s. 7-12. Edime: Türk Kütüphaneciler Derneği.

Bu bağlamda birden fazla dil bilen uzman ihtiyacını gidermek için Trakya Üniversitesinde ilk defa 2006 tarihinde bir girişimde bulunulmuş, Trakya bölgesinin ve Edirne ilinin Balkan ülkeleriyle olan sınır komşuluğu nedeniyle eğitim dili Almanca ve İngilizce olan programlar yanı sıra daha az popüler olan Balkan dillerini ön plana çıkaran ve öğreten programların da açılmasına karar verilmiş, Yabancı Diller Yüksekokulu bünyesinde Mütercim-Tercümanlık Almanca ve İngilizce dışında Bulgarca anabilim dalı kurularak, bu programa 2007-2008 eğitim-öğretim yılında 20 öğrenci alınması kararlaştırılmıştır.

Trakya Üniversitesinin Avrupa'da daha az popüler olan dilleri öğretmeye yönelik ikinci girişimi, Avrupa'nın çokdillilik ve çokkültürlülük eğitim anlayışına (bkz. Trim&North&Coste, 2001:14-16) uygun olarak geliştirilen bir lisans programının uygulanacağı Balkan Dilleri Bölümünün açılması ve bu bölüm bünyesinde Arnavutça, Boşnakça, Bulgarca, Romence, Yunanca ve Balkanlarda en yaygın dil olması nedeniyle Rusça Anabilim Dallarının³ kurulmasıdır.

2007-2008 eğitim öğretim yılında Arnavutça, Boşnakça ve Yunanca programlarına 20'şer öğrenci alınmasına karar verilen ve bir yıl zorunlu hazırlık sınıfı ön gören Balkan Dilleri lisans programının amacı; Balkan yarımadasındaki dilleri ve kültürleri diğer etnikler ile karşılaştırmak, bu bölgenin edebiyatı, dilbilgisi ve kültürü konusunda köklü bilgi verebilmek, farklı ve benzer yönleri ortaya çıkararak kültür bilincini yaymak, lisans eğitimi sonunda bilimsel çalışma becerisi ve bu beceriyi Balkan dilleri araştırmalarına yönlendirebilme yeteneği kazanmış bireyler yetiştirmek, edinilen bilgileri Türkiye ile ilişkilendirmek, bir zamanlar Edirne ilinin başkentlik yapmış olduğu Balkanlarda unutulmaya yüz tutmuş değerlerin yeniden gün ışığına çıkarılmasını sağlayacak bir yaklaşım izlemektir.

Birden fazla Balkan dilinin öğretilmesinin hedeflendiği Balkan Dilleri Bölümü ile bir taraftan bu programdan mezun olan kişilere akademik ve iş yaşamlarında önemli avantajlar sağlanması amaçlanmakta, öte yandan Balkan ülkeleri arasında kültürel köprüler oluşturularak, geçmişte oluşmuş olan önyargıların ortadan kaldırılmasına, sınır komşusu olduğumuz dil ve kültür birliğine sahip ülkeler arasında işbirliğine gidilmesine ve dolayısıyla gelecekte Balkan Yarımadası'nda barış içinde yaşanmasına katkıda bulunulması hedeflenmektedir. Bu girişim ile Trakya Üniversitesi her Avrupalının en az iki yabancı dil bilmesi ve öncelikle sınır komşusu ülke dillerinin öğrenilmesi gerektiğine ilişkin Avrupa dil politikasına (bkz. Neuner&Hufeisen, 2001) uygun bir uygulama başlatılmıştır.

³ Bkz. 01.12.2006 tarihli Yükseköğretim Genel Kurul Kararı

4 Yıllık Lisans Programında Hedefler:

- Alan dilinde okuma ve yazma becerisi yeterliği
- Tercih edilen yabancı dilin aktif olarak kullanımı
- Edebiyat, dil ve kültürel bilgilerde yeterlik
- İkinci bir Balkan dilinin aynı alanlardaki yeterliği
- Eğitimi alınan dilin diğer diller ile karşılaştırılması ve disiplinler arası kullanımı
- Balkan coğrafyası ve ülke bilgisi

Günümüzde tek bir disiplinde yükseköğretim görmek yeterli olmadığından Balkan Dilleri lisans programının V. Yarıyılından itibaren iki ayrı alanda mesleki kazanım sağlayacak modüllere yer verilmiştir. Modüller farklı fakat konu ve metot olarak birbirini tamamlayan derslerden oluşmaktadır. Öğrencilerin kendi ilgi ve istekleri doğrultusunda Mütercim-Tercümanlık veya Gümrük/Turizm alanlarına ait dersleri seçerek, modüler yapı ile Avrupa boyutuna uygun bir öğrenim görmeleri hedeflenmiştir.

Mütercim-Tercümanlık modülünü tercih eden öğrencilerin 3. ve 4. yıllarda Balkan dilleri, edebiyatı ve kültürü dersleri yanı sıra Ardıl Çeviri, Söylem Çözümlemesi, Simültane Çeviri, AB ve Balkanların Politik Durumu, Çeviri Projesi vb. adlı dersleri almaları öngörülmüşken, Gümrük ve Turizm Modülünü seçenlerin dil yeterliklerini Gümrük ve Turizm disiplini ile bütünleştirmeleri planlanmıştır. Tüm bu dersler yanı sıra öğrencilerin 4 yıllık lisans programında ikinci bir Balkan dilini haftada üçer saat 6 yarıyıl süresince Seçmeli I-VI altında öğrenmeleri beklenmektedir (bkz. Tablo 1).

Öğrencilerin programdan mezun olabilmeleri için toplam 146 kredilik derslerden başarılı olmaları, bunun yanı sıra meslek hayatına hazırlanmaları için staj yapmaları gerekmektedir. Eğitim dili doğrultusunda programlar Arnavutça, Boşnakça, Bulgarca veya Yunanca olarak adlandırılmıştır.

Balkan Dilleri Bölümünün üst hedeflerinden biri, EUCOR⁴ üniversiteleri arasında yer alarak, Strasbourg'dan sağlanacak olan finansal destek ile sınır ötesi üniversiteler ile ortak eğitim programları yürütmek ve ortak araştırmalar yapmaktır. Ancak bu üst hedefler gerçekleştirilinceye kadar Trakya Üniversitesi'nin ikili antlaşmasının bulunduğu üniversiteler ile işbirliğine gidilecek, ihtiyaç duyulan misafir öğretim üyesi getirilmesi ve öğrenci değişimi yapılmasına ve eğitim öğretim faaliyetlerinde her türlü işbirliğine gidilmesine olanak sağlanacaktır.

⁴ Avrupa Üniversiteleri arasında akademik işbirliği amaçlı ağ.

Tablo 1: 146 Kredilik Balkan Dilleri (Arnavutça) Lisans Programı

I. Yarıyıl				
Kodu	Dersin Adı	T	U	K
ARD101	Arnavutça Okuma Becerileri	3	0	3
ARD103	Arnavutça Yazma Becerileri	3	0	3
ARD105	Arnavutça Dilbilgisi I	3	0	3
ARD107	Arnavutça Dinleme ve Konuşma Becerileri I	3	0	3
ARD109	Kelime Bilgisi I	2	0	2
YDI 111	İngilizce Almanca Fransızca	3	0	3
AIT117	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	2	0	0
TKD119	Türk Dili I :Yazılı Anlatım	2	0	2
Toplam Kredi		19		

II. Yarıyıl				
Kodu	Dersin Adı	T	U	K
ARD102	Arnavutça Okuma Yazma	3	0	3
ARD104	Arnavutluğun Etnik Yapısı	3	0	3
ARD106	Arnavutça Dilbilgisi II	3	0	3
ARD108	Arnavutça Dinleme ve Konuşma Becerileri II	3	0	3
ARD110	Kelime Bilgisi II	2	0	2
YDI 112	İngilizce Almanca Fransızca	3	0	3
AIT118	Atatürk İlk. ve İnk. Tarihi 2	2	0	0
TKD120	Türk Dili II : Sözlü Anlatım	2	0	2
Toplam Kredi		19		

III. Yarıyıl				
Kodu	Dersin Adı	T	U	K
RD201	Arnavutça İleri Okuma	3	0	3
ARD203	Sözlü İletişim Becerileri I	2	2	3
ARD205	Arnavutluk Tarihi	3	0	3
ARD207	Arnavut Dili Edebiyatı I	3	0	3
ARD209	Bilgisayar I	2	2	3
SYD211	Seçmeli I	3	0	3
Toplam Kredi		18		

IV. Yarıyıl				
Kodu	Dersin Adı	T	U	K
ARD202	Arnavutça İleri Yazma	3	0	3
ARD204	Sözlü İletişim Becerileri II	2	2	3
ARD206	Karşılaştırmalı Balkan Dil ve Kültür Çalışmaları	3	0	3
ARD208	Arnavut Dili Edebiyatı II	3	0	3
ARD210	Bilg. Destekli Arnavutça	2	2	3
SYD212	Seçmeli II	3	0	3
Toplam Kredi		18		

MODÜL 1

V. Yarıyıl				
Kodu	Dersin Adı	T	U	K
ARD301	Uygulamalı Amavutça Metin Çalışmaları	2	2	3
ARD303	Çeviri Amaçlı Amavutça I	3	0	3
ARD305	Balkanlarda Güncel Konular	3	0	3
ARD307	Uygulamalı Dilbilim	2	2	3
SMT311	Çeviriye Giriş	3	0	3
SYD309	Seçmeli III	3	0	3
Toplam Kredi		18		

VI. Yarıyıl				
Kodu	Dersin Adı	T	U	K
ARD302	Karşılaştırmalı Sözcük ve Dilbilgisi	3	0	3
ARD304	Çeviri Amaçlı Amavutça II	3	0	3
ARD306	AB ve Balkanların Ekonomik ve Politik Durumu	3	0	3
SMT310	Özetleyerek Çeviri	3	0	3
SMT 312	Sözlü Çeviriye Giriş	3	0	3
SYD308	Seçmeli IV	3	0	3
Toplam Kredi		18		

VII. Yarıyıl				
Kodu	Dersin Adı	T	U	K
ARD401	Amavutça Dil Geliştirme I (İleri Düzey)	2	2	3
SMT405	Özel Alan Çevirisi I	3	0	3
SMT407	Arnavutça Yazın Çevirisi	3	0	3
SMT409	Ardıl Çeviri	3	0	3
SMT411	Çözümleyici Çeviri Uygulamaları	2	2	3
SYD403	Seçmeli V	3	0	3
Toplam Kredi		18		

VIII. Yarıyıl				
Kodu	Dersin Adı	T	U	K
ARD402	Amavutça Dil Geliştirme II (İleri Düzey)	2	2	3
SMT406	Özel Alan Çevirisi II	3	0	3
SMT408	Simültane Çeviri	3	0	3
SMT410	Konferans Çevirmenliği	2	2	3
SMT412	Çeviri Projesi	2	2	3
SYD404	Seçmeli VI	3	0	3
Toplam Kredi		18		

MODÜL II

V. Yarıyıl					VI. Yarıyıl				
Kodu	Dersin Adı	T	U	K	Kodu	Dersin Adı	T	U	K
ARD301	Uygulamalı Amavutça Metin Çalışmaları	2	2	3	ARD302	Karşılaştırmalı Sözcük ve Dilbilgisi	3	0	3
ARD303	Çeviri Amaçlı Amavutça I	3	0	3	ARD304	Çeviri Amaçlı Amavutça II	3	0	3
ARD305	Balkanlarda Güncel Konular	3	0	3	ARD306	AB ve Balkanların Ekonomik ve Politik Durumu	3	0	3
ARD307	Uygulamalı Dilbilim	2	2	3	GTK314	Dış Ticaret	3	0	3
GTK313	Gümrük ve Turizm Terminolojisi	3	0	3	GTK316	Balkanlarda Turizm Coğrafyası	3	0	3
SYD309	Seçmeli III	3	0	3	SYD308	Seçmeli IV	3	0	3
	Toplam Kredi			18		Toplam Kredi			18

VII. Yarıyıl					VIII. Yarıyıl				
Kodu	Dersin Adı	T	U	K	Kodu	Dersin Adı	T	U	K
ARD401	Amavutça Dil Geliştirme I (İleri Düzey)	2	2	3	ARD402	Amavutça Dil Geliştirme II (İleri Düzey)	2	2	3
SGT413	Balkanlarda Gümrük Kanunları ve Yönetmelikleri	3	0	3	SGT414	İnsan Kaynakları Yönetimi	3	0	3
SGT415	Turizm ve Bölge Ekonomisi	3	0	3	SGT416	Servis Uygulamaları Yönetimi	2	2	3
SGT417	Balkanlarda Turizm Rehberliği	3	0	3	SGT418	Girişimcilik	3	0	3
SGT419	Gümrük ve Turizm Metinleri Çevirisi	3	0	3	SGT420	Gümrük / Turizm Projesi	2	2	3
SYD403	Seçmeli V	3	0	3	SYD404	Seçmeli VI	3	0	3
	Toplam Kredi			18		Toplam Kredi			18

Balkan Dilleri Bölümü mezunlarının iş alanı geniş bir yelpazeye yayılmaktadır. Mezunlar eğilimleri, yetenekleri ve becerileri doğrultusunda eğitim ve stajlar sırasında yakından tanıma fırsatı elde ettikleri çeviri bürosu, yayınevi, gazete, televizyon, taşımacılık, lojistik, gümrük bölgeleri ve işletmeleri, turistik tesisler, konferans ve kongreler gibi çeviri etkinliğinin sürdürüldüğü kurum ve işletmelerde çalışma imkânı bulabilir, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde, Dışişleri Bakanlığı, Kültür Bakanlığı, Turizm Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı'nda, TRT'de, yabancı misyon temsilciliklerinde, özel televizyon kuruluşlarında yerli/yabancı haber ajanslarında ve çeşitli konularda düzenlenen uluslararası konferanslarda görev alabilirler. Gümrük ve Turizm modülünü seçen öğrenciler ise ilgili alanda hizmet veren kamu kuruluşları ve özel kurumlarda çalışma imkânına sahiptirler.

İş alanı böylesine geniş bir yelpazeye yayılmış olan Balkan Dilleri öğrencilerinin en iyi şekilde eğitim alabilmeleri için eğitime başlanan ilk yıldan itibaren program çeşitli ölçütler doğrultusunda kalite açısından değerlendirilmiş, bu bağlamda öğrenci görüşlerini ortaya koyan araştırmalar da yapılmıştır. Bu çalışma söz konusu araştırmalar kapsamında öğrencilere uygulanan anket⁵ sonucunu ortaya koymaktadır.

2. Amaç

Trakya Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu Balkan Dilleri 2007-2008 hazırlık öğrencilerine uygulanan anket ile hazırlık eğitiminde hedeflenen bilgi, beceri ve yetkinliklerin geliştirilip geliştirilmediğinin ölçülmesi, öğrencilerin akademik ortam ve öğrenmeyi destekleyici olanaklardan duydukları memnuniyet durumunun ve sorunların kaynağının araştırılması, öğretici ve öğrencilerin ders içi etkinliklerinden hareketle eğitim-öğretim kalitesini yükseltebilmek için çözüm önerilerinin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Bu genel amaca ulaşmak için öğrencilere uygulanan ankette aşağıdaki alt amaçlara yanıt aranmıştır:

- Akademik ortam ve öğrenmeyi destekleyici olanaklar ve hizmetlerden öğrenciler ne derece memnun?
- Eğitim programları ve öğretimden öğrencilerin memnuniyet derecesi ne düzeyde?
- Ölçme ve değerlendirme konusunda öğrencinin memnuniyet derecesi ne düzeyde?
- Ders işleyiş yöntemlerini öğrenciler nasıl değerlendiriyor?

⁵ Araştırma kapsamında uygulanan anket Friedrich-Schiller Universität-Jena ve Ankara Üniversitesinde uygulanan anketlerden ve Wuppertaler Fragebogen örneğinden esinlenerek hazırlanmıştır. Daha fazla bilgi için bkz. <http://www.uie.uni-jena.de/befragung>. (20.03.2008) <http://adkg.ankara.edu.tr> (20.03.2008).

3. Yöntem

Araştırma ilişkisel tarama modeli ve anket uygulanması şeklinde yürütülmüştür. T.Ü. Yabancı Diller Yüksekokulu Boşnakça, Bulgarca, Arnavutça ve Yunanca hazırlık sınıfı öğrencilerinin örneklem olarak ele alındığı ve programda toplam 67 öğrenci kayıtlı olmasına rağmen, 36 kız ve 19 erkek olmak üzere toplam 55 öğrencinin cevaplandığı anketin ilk bölümünde öğrenci profilini belirlemeye yönelik sorulara yer verilmiş, ikinci bölümde 75 adet ifade ile altı değişken arasında öğrencilerin memnuniyet durumunun derecesi 5 ana başlık altında (A-Akademik Ortam ve Öğrenmeyi Destekleyici Olanaklar, B-Öğrencilere Sağlanan Hizmetler, C-Eğitim Programları ve Öğretim, D-Ölçme ve Değerlendirme, E-Akademik Danışmanlık ve Rehberlik ve F-Ders Düzeni) ölçülmeye çalışılmıştır. Anketin son bölümünde öğrencilerden kendilerini en mutlu eden üç nedeni, en önemli üç sorunu yazmaları istenmiş, derslerde neleri kötü buldukları sorulmuş, bunların nasıl daha iyileştirebileceği konusunda öneri geliştirmeleri istenmiş, derslerde kesişmelerin olup olmadığı, bunlardan hangilerinin pozitif veya negatif değerlendirildiği araştırılmıştır. Veri toplama işleminin ardından öğrencilerin memnuniyet durumları grafikler aracılığı ile ifade edilmiş, ucu açık sorulara verilen cevaplar bir tabloda toplanarak, sonuç bölümünde yorum ve değerlendirmelere yer verilerek, sorunlar üzerinde durulmuş, iyileştirme çalışmalarına yönelik çözüm önerileri geliştirilmiştir.

4. Bulgular

Balkan Dilleri Bölümü zorunlu hazırlık eğitimi öngören bir program olduğundan araştırmada anket uygulanan hazırlık sınıfı öğrencileri ortaöğretim kurumlarının yabancı dil alan mezunları⁶ olup, YDS'na Almanca, Fransızca veya İngilizce dillerinden birinden sınava girmiş olan, T.Ü. Yabancı Diller Yüksekokulu Yeterlik Sınavına girmemiş veya girmiş ancak başarılı olamamış olan öğrencilerdir. İlk defa 2007-2008 eğitim-öğretim yılında öğrenci alınan ve faaliyete geçen Balkan Dilleri hazırlık sınıflarında haftada toplam 30 krediden oluşan bir program doğrultusunda öğrencilerin bir yıllık hazırlık eğitimi (28 hafta) sonucunda lisans derslerini yabancı dilde takip edecek yeterliğe getirilmesi hedeflenmektedir.

⁶ Daha fazla bilgi için Bkz. *Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu. 2007. s. 132. Ankara: ÖSYM Başkanlığı.*

Tablo 2: T.Ü. Hazırlık Eğitimi Programı

I. Yarıyıl			
Dersin Adı	T	U	K
Okuma Becerisi I	4	0	4
Dilbilgisi I	4	0	4
Yazma Becerisi I	4	0	4
Konuşma Becerisi I	4	0	4
Duyduğunu Anlama I	4	0	4
Dil Geliştirme I	6	0	6
Seminer	4	0	4
Toplam Kredi	30		

II. Yarıyıl			
Dersin Adı	T	U	K
Okuma Becerisi II	4	0	4
Dilbilgisi II	4	0	4
Yazma Becerisi II	4	0	4
Konuşma Becerisi II	4	0	4
Duyduğunu Anlama II	4	0	4
Dil Geliştirme II	6	0	6
Seminer	4	0	4
Toplam Kredi	30		

2007-2008 eğitim-öğretim yılının ilk yarıyılında Arnavutça, Boşnakça, Bulgarca ve Yunanca hazırlık derslerini yürütmek üzere Türk öğretim elemanları yani 2547 sayılı kanunun 34. maddesi gereğince 3 profesör, 1 doçent, 2 yardımcı doçent ve 2 öğretim görevlisi olmak üzere toplam 8 öğretim elemanı görevlendirilmişlerdir. Balkan Dilleri ve Mütercim-Tercümanlık (Bulgarca) programlarına toplam 67 öğrenci kayıtlı olmasına rağmen, ankete toplam 55 öğrenci cevap vermiştir.

Tablo 3: Balkan Dilleri Öğretim Elemanı ve Öğrenci Sayıları

Program Adı	Öğretim Elemanı Sayısı	Programa Kayıtlı Öğrenci Sayısı	Anketi Cevaplandıran Öğrenci Sayısı
Arnavutça	1 (yabancı uyruklu; Türkçe biliyor)	13	12
Boşnakça	3 (2 yabancı uyruklu; Türkçe bilmiyor/1 Türk)	12	12
Bulgarca	3 (2 yabancı uyruklu; Türkçe bilmiyor /1 Türk)	21	13
Yunanca	3 (3 yabancı uyruklu; Türkçe bilmiyor)	21	18

T.Ü. hazırlık eğitiminde başarının ölçme ve değerlendirilmesi 4 ara sınav, 4 kısa süreli sınav ve bir yılsonu sınavı ile yapılmakta, bu sınavlara ek olarak her akademik yılın başında ilk defa üniversiteye kaydını yaptıran veya daha

önce hazırlığa devam edip başarısız olan öğrencilere yabancı dil yeterlik sınavı düzenlenmektedir. Başarı notu 60 olan hazırlık sınıfında devam zorunluluğu % 80'dir.

4.1. Öğrenci profiline ilişkin anket sonuçları

Anketin birinci bölümü öğrenci profilini belirlemeye yönelik sorular içermektedir. Bu sorulara verilen cevaplardan hareketle aşağıdaki tablolar oluşturulmuştur.

Tablo 4: 2007-2008 Eğitim-Öğretim Yılı Balkan Dilleri Arnavutça Hazırlık Sınıfı Öğrenci Profili

Öğrencinin kayıtlı olduğu program	Öğrencinin bildiği diller	Dil düzeyleri	Yurtdışı deneyimleri (ülke isimleri)	Yurt dışında geçirilen süre	Öğrencinin yerleşmiş olduğu programın tercih sırası	Öğrencilerin ÖSYM/YDS de ilk sırada yerleşmek istedikleri programlar
Arnavutça 3 Erkek 9 Kız	İngilizce: 12 ögr. İkinci yabancı dil: Yok	Orta	1 ögr. Bulgaristan 1 ögr. Yunanistan 1 ögr. KKTC	3 ay 1 hafta 1,5 yıl	2.tercih: 2 ögr. 3.tercih: 2 ögr. 4.tercih: 1 ögr. 5.tercih: 1 ögr. 10.tercih: 2 ögr. 12.tercih: 1 ögr. 16.tercih: 1 ögr. cevapsız : 2 ögr.	Konservatuar: 1 ögr. İng. Dili ve Ed.: 1 ögr. Yunanca: 2 ögr. Turizm: 2 ögr. Zihinsel Engelliler : 1 ögr. İng. Öğretmenliği: 1 ögr. Alm. Öğretmenliği: 1 ögr. Cevap yok: 3 ögr.

Tablo 5: 2007-2008 Eğitim-Öğretim Yılı Balkan Dilleri Boşnakça Hazırlık Sınıfı Öğrenci Profili

Öğrencinin kayıtlı olduğu program	Öğrencinin bildiği diller	Dil düzeyleri	Yurtdışı deneyimleri (ülke isimleri)	Yurt dışında geçirilen süre	Öğrencinin yerleşmiş olduğu programın tercih sırası	Öğrencilerin ÖSYM/YDS de ilk sırada yerleşmek istedikleri programlar
Boşnakça 7 Erkek 5 Kız	İngilizce: 12 ögr. İkinci yabancı dil: Almanca: 5 ögr.	Orta Temel	Bosna-Hersek Bosna-Hersek İngiltere Amerika Bulgaristan Romanya	2 yıl 1,5 yıl 2 ay 1,5 yıl 3 hafta 3 hafta	1.tercih: 1 ögr. 2.tercih: 1 ögr. 3.tercih: 1 ögr. 5.tercih: 2 ögr. 7.tercih: 1 ögr. 11.tercih: 1 ögr. 13.tercih: 1 ögr. 14.tercih: 1 ögr. Cevapsız: 3 ögr.	Rus Dili ve Ed.: 1 ögr. İspanyol Dili ve Ed.: 1 ögr. Japon Dili ve Ed.: 1 ögr. İng. Öğretmenliği: 3 ögr. Alm. Öğretmenliği: 1 ögr. Fransızca: 1 ögr. İng. Dili ve Ed.: 1 ögr. Mütercim-Tercümanlık: 1 ögr. Boşnakça: 2 ögr.

Tablo 6: 2007-2008 Eğitim-Öğretim Yılı Balkan Dilleri Bulgarca Hazırlık Sınıfı Öğrenci Profili

Öğrencinin kayıtlı olduğu program	Öğrencinin bildiği diller	Dil düzeyleri	Yurtdışı deneyimleri (ülke isimleri)	Yurt dışında geçirilen süre	Öğrencinin yerleşmiş olduğu programın tercih sırası	Öğrencilerin ÖSYM/YDS de ilk sırada yerleşmek istedikleri programlar
Bulgarca 5 Erkek 8 Kız	İngilizce: 13 ögr. İkinci yabancı dil: Almanca: 8 ögr. Arapça: 1 ögr. Gürcüce: 1 ögr. Bulgarca: 1 ögr.	Orta Temel Temel Temel	Polonya Avusturya Romanya Maceristan	8 yıl 1 hafta 10 gün 21 gün	1.tercih: 1 ögr. 2.tercih: 1 ögr. 3.tercih: 1 ögr. 4.tercih: 3 ögr. 7.tercih: 1 ögr. 9.tercih: 1 ögr. 12.tercih: 2 ögr. 14.tercih: 1 ögr. 18.tercih: 1 ögr. Cevapsız: 1 ögr.	İngilizce Öğr.: 7 ögr. Amerikan Kül. ve Ed.: 1 ögr. Fransız Dili ve Ed.: 1 ögr. Rus Dili ve Ed.: 1 ögr. Cevapsız: 3 ögr.

Tablo 7: 2007-2008 Eğitim-Öğretim Yılı Balkan Dilleri Yunanca Hazırlık Sınıfı Öğrenci Profili

Öğrencinin kayıtlı olduğu program	Öğrencinin bildiği diller	Dil düzeyleri	Yurtdışı deneyimleri (ülke isimleri)	Yurt dışında geçirilen süre	Öğrencinin yerleşmiş olduğu programın tercih sırası	Öğrencilerin ÖSYM/YDS de ilk sırada yerleşmek istedikleri programlar
Yunanca 4 Erkek 14 Kız	İngilizce: 18 ögr. İkinci yabancı dil: Almanca: 6 ögr. İtalyanca: 1 ögr. Fransızca: 2 ögr.	orta Temel Temel Temel	yok	yok	1.tercih: 4 ögr. 3.tercih: 1 ögr. 4.tercih: 2 ögr. 7.tercih: 2 ögr. 8.tercih: 3 ögr. 9.tercih: 3 ögr. 10.tercih: 1 ögr. 12.tercih: 1 ögr. 14.tercih: 1 ögr.	Fransız Dili ve Ed.: 3 ögr. İng. Öğretmenliği: 3 ögr. Alm. Öğretmenliği: 1 ögr. Alm. Müt.-Terc.: 1 ögr. Çince Müt.-Terc.: 1 ögr. Çağdaş Yunan Ed.: 1 ögr. Amerikan Kültürü ve Ed.: 1 ögr. Yunanca: 4 ögr. Cevapsız: 3 ögr.

Yukarıda her bir dil için öğrenci profilinin gözler önüne serildiği tablolardan Yunanca programına kayıtlı öğrencilerin yurt dışı deneyimlerinin bulunmadığı, diğer üç programa kayıtlı olanların ise Polonya'da 9 yıl ve Bosna-Hersek'de 2 yıl yaşayan iki öğrenci hariç çok kısa süreli yurt dışında buldukları gözlenmektedir. Aynı tabloda Arnavutça programına kayıtlı öğrencilerin İngilizce dışında herhangi bir dili bilmedikleri, diğer üç programda ise 19 öğrencinin Almanca bildiği, bunun yanı sıra temel düzeyde Fransızca, İtalyanca, Gürcüce, Arapça ve Bulgarca bilen öğrencilerin bulunduğu görülmekte, anketi cevaplandıran 55 öğrenciden ancak 6'sının kayıtlı bulunduğu

programı ÖSYM tercih formunda birinci olarak işaretlediği, geri kalan öğrencilerde ise birinci tercihlerin çok çeşitlilik gösterdiği anlaşılmaktadır.

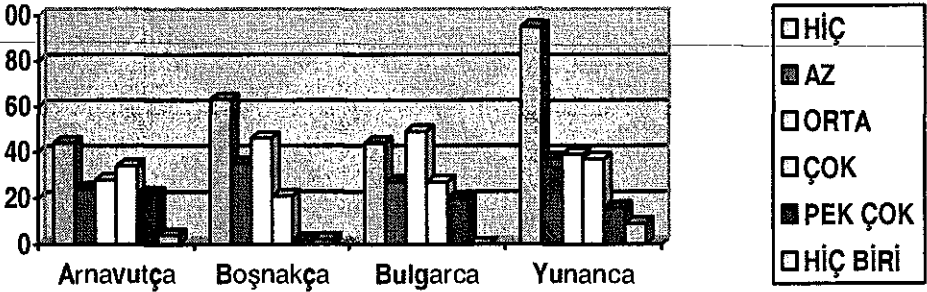
4.2. Öğrencilerin memnuniyet durumu

Öğrencilerin memnuniyet derecesini ölçmeyi hedefleyen anketin ikinci bölümde yer alan 75 adet soruya verilen yanıtlar aşağıdaki grafiklerde 6 ana başlık altında gösterilmiştir:

a) Akademik Ortam ve Öğrenmeyi Destekleyici Olanaklar

Öğrencilerin akademik ortam ve öğrenmeyi destekleyici olanaklar konusundaki memnuniyet derecesini ölçmek için sorulan 13 adet soruda, yönetimin öğrencilerin sorun ve önerilerine karşı duyarlı olup olmadığı, öğrencilerin kararlara katılmalarına olanak sağlanıp, sağlanmadığı, idari personelin öğrencilere karşı tutum ve davranışlarının olumlu olup olmadığı araştırılmış, öğrencilere sunulan bilgisayar olanaklarının yeterliliği sorgulanmıştır. 5.-10. sorularda öğrencilerin ilgi ve yeteneklerine uygun kulüp ve etkinliklere katılıp katılmadıkları, sanat, kültür, sportif etkinlikleri, sağlık ve güvenlik hizmetlerini yeterli bulup bulmadıkları irdelenmiştir.

Grafik 1: Akademik Ortam ve Öğrenmeyi Destekleyici Olanaklara İlişkin Memnuniyet Durumu

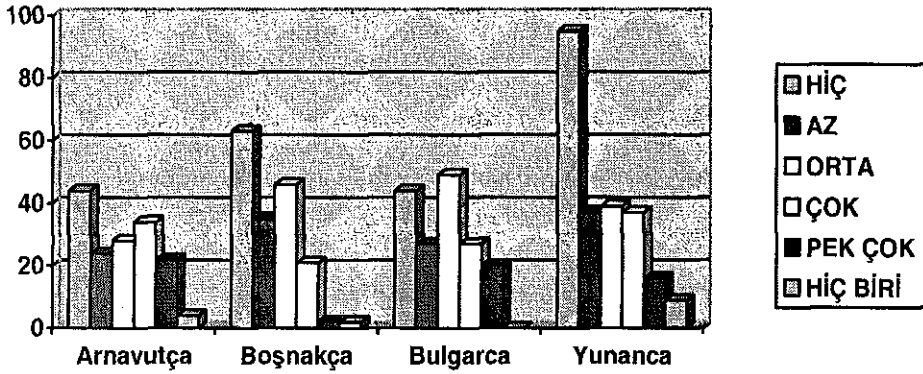


Grafik 1 dört programda kayıtlı olan öğrencilerin, özellikle de Yunanca öğrenen öğrencilerin akademik ortam ve öğrenmeyi destekleyen olanaklardan pek memnun olmadıklarını ortaya koymaktadır.

b) Öğrencilere Sağlanan Hizmetler

Anketin B bölümünde yer alan 16 adet soru ile fiziki koşullar, temizlik, aydınlatma, ısıtma, fotokopi hizmeti, dersliklerin grup çalışmasına ve öğrenci kapasitesine uygunluğu, kütüphane ve kantin hizmetleri, barınma ve burs olanakları konusunda öğrencilerin memnuniyet derecesi ölçülmeye çalışılmış, öğrencilere sağlanan hizmetlerin yeterli olup olmadığı irdelenmiştir.

Grafik 2: Öğrenciye Sağlanan Hizmetler ile İlgili Memnuniyet Durumu

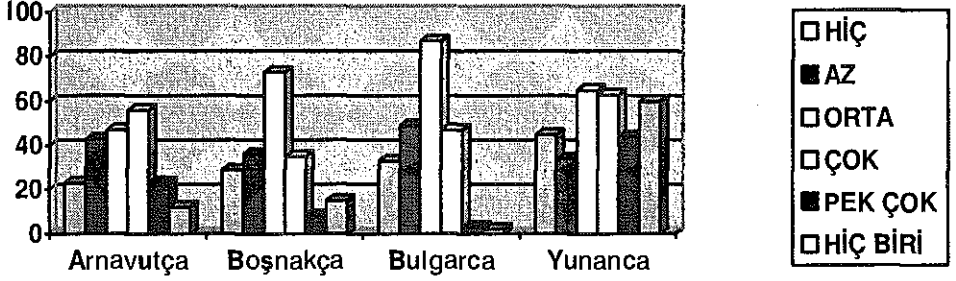


Grafik 2 Yunanca ve Arnavutça okuyan öğrencilerin kendilerine sunulan hizmetlerden pek memnun olmadıklarını, Boşnakça ve Bulgarca okuyan öğrencilerin ise hiç, az, orta, çok ve pek çok seçeneklerini eşit sıklıkta işaretlediklerini göstermektedir.

c) Eğitim Programları ve Öğretim

17 sorudan oluşan anketin C bölümünde Balkan Dilleri hazırlık sınıfı eğitim-öğretim faaliyetlerinin kalitesine yönelik bir araştırma gerçekleştirilmiştir. Bu bölümde öğrenciye ders programının hedeflerini açık ve güncel bulup bulmadığı sorulmuş, derslerin teorik ve uygulama açısından yeterli olup olmadığı, yeterli düzeyde öğretim teknolojilerinin kullanılıp kullanılmadığı araştırılmıştır. Bu bölümde öğrencilerin duyduğunu anlama, dili etkin kullanma, yazma ve konuşma becerilerinin ne ölçüde geliştirildiği incelenmiş, derslerin öğrenci odaklı işlenip işlenmediği, öğrencinin derslere aktif ve etkin katılım katılmadığı irdelenmiştir.

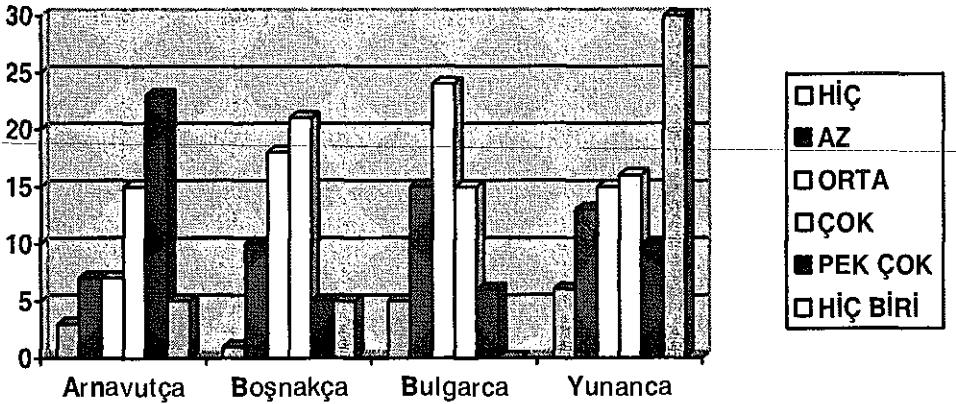
Grafik 3: Eğitim Programları ve Öğretim ile İlgili Memnuniyet Durumu



d) Ölçme ve Değerlendirme

Anketin 4. bölümünde yer alan 5 soru ile öğretim elemanlarının ölçme ve değerlendirmede objektif davranıp davranmadığı, ölçme ve değerlendirmede sınav dışında ödev, proje gibi farklı etkinliklere de yer verilip verilmediği, öğrenciye sınav ve ödevler ile ilgili dönüt verilip, verilmediği araştırılmıştır.

Grafik 4: Ölçme Değerlendirme ile İlgili Memnuniyet Durumu

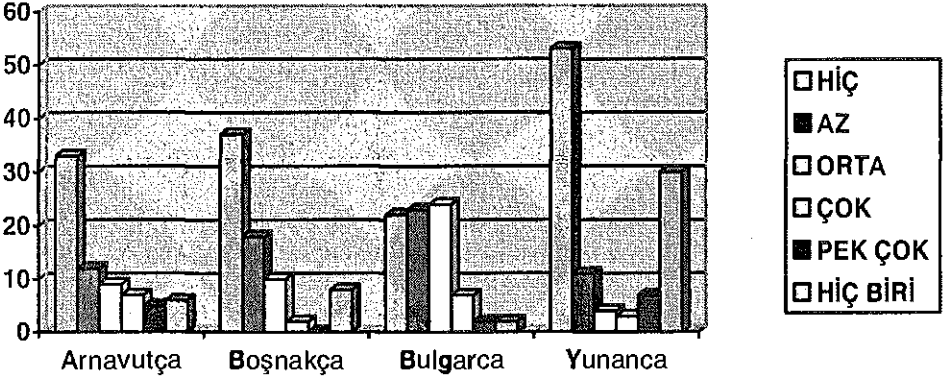


Grafik 4'te görüleceği gibi öğrencilerin ölçme ve değerlendirme ile ilgili memnuniyet durumu Arnavutça'da çok iyi iken, diğer programlarda orta düzeydedir. Yunanca programında çok sayıda öğrencinin "hiç biri" ibaresini işaretlemesi bu konudaki gerçek düşüncelerin ortaya çıkmasına olanak sağlamamaktadır.

e) Akademik Danışmanlık ve Rehberlik

Anketin E bölümü akademik danışmanlık ve rehberlik hizmetlerinin yeterli olup olmadığını ölçmeyi hedeflemektedir. 6 sorunun yer aldığı bu bölümde danışmanların öğrencilere yeterince zaman ayırıp ayırmadığı, akademik gelişmeyi izleyip izlemedikleri, bölümde ve mezuniyet sonrasında iş olanaklarının ne olduğu konusunda bilgi verip vermediği sorgulanmıştır.

Grafik 5: Akademik Danışmanlık ve Rehberlik ile İlgili Memnuniyet Durumu

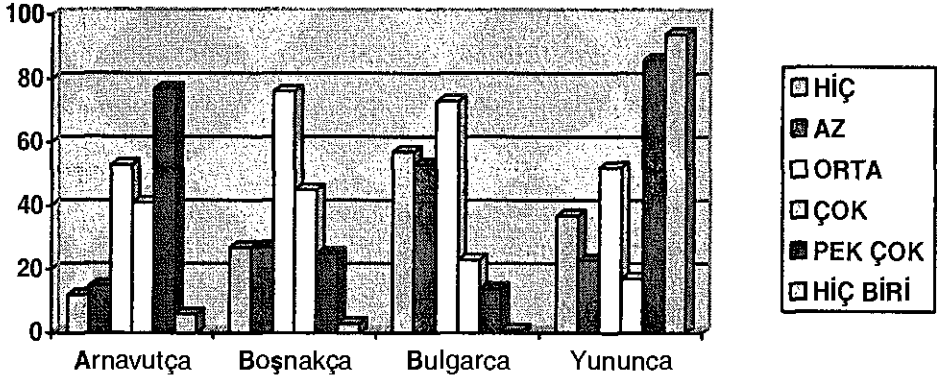


Anket sonucu, Grafik 5'de de görüldüğü gibi her 4 programda okuyan öğrencilerin akademik danışmanlık ve rehberlik hizmetlerini yetersiz bulduklarını ortaya çıkarmıştır.

f) Derstlerin İşlenişi

Anketin F bölümünde öğrencilerin ders düzenlemeleri ile ilgili memnuniyet derecesini ölçmeyi amaçlayan 18 adet ifadeye yer verilmiş, ders düzenlemelerine yönelik sorular sorulmuş, derslerin dönem başında belirlenen hedefler doğrultusunda işlenip işlenmediği, dönem sonunda belirlenen hedeflere ulaşıp ulaşılmadığı sorgulanmış, ders hocasının bir önceki dersle bağlantı kurup kurmadığı, öğretim elemanının derslere hazırlıklı gelip gelmediği, dersin anlaşılıp anlaşılmadığının kontrol edilip edilmediği irdelenmiştir. Bu bölümde veri toplanılan diğer bir konu derslerde teknolojiden yeterince yararlanılıp yararlanılmadığıdır. Son 10 soru ile derslerin ne ölçüde öğrenci odaklı yapıldığı, öğrencilerin derse etkin bir biçimde katılıp katılmadığı araştırılmıştır.

Grafik 6: Derslerin İşlenişi ile İlgili Memnuniyet Durumu



Grafik 6'da yer alan veriler, öğrencilerin Arnavutça derslerinden genelde memnun kaldıklarını, Boşnakça ve Bulgarca programından orta düzeyde memnun olan öğrencilerin çoğunlukta olduğu sonucunu ortaya çıkarmaktadır. Bulgarca derslerinden hiç memnun olmayan ve az düzeyde memnun olan öğrenci sayısının yüksek olduğu dikkat çekmektedir. Yunanca programı ile ilgili değerlendirmelerin çok değişken olduğu, çok memnun olanların sayıca çoğunlukta olduğu, ancak hiç memnun olmayan öğrencilerin de bulunduğu görülmektedir. Yunanca programı ile ilgili ortaya çıkan diğer bir sorun, çok sayıda öğrencinin 'hiç biri' seçeneğini işaretlemiş olması dolayısıyla memnuniyet konusunda sağlıklı bir veri elde edilememiş olmasıdır.

4.3. Öğrencilerin ankette değindikleri sorunlar ve çözüm önerileri

Üç bölümden oluşan anketin üçüncü bölümünde 6 adet açık uçlu soruya verilen cevaplardan hareketle Tablo 8 oluşturulmuştur. Öğrenciler açık uçlu sorulara cevap vermekle Yabancı Diller Yüksekokulunda ve derslerde kendilerini nelerin mutlu ettiğini, hangi konularda sorun yaşadıklarını dile getirmiş ve iyileştirme konusunda önerilerini sıralamışlardır. Sorular açık uçlu olduğundan öğrenciler birbirinden farklı konulara değinmiş, bazı konularda ise kesişimler olmuştur. Tabloda yer alan bir soruna veya öneriye kaç öğrencinin değindiği parantez içinde yer alan rakamlar ile gösterilmiştir.

Tablo 8: Sorunlar ve İyileştirme Önerilerine Yönelik Öğrenci Görüşleri

Veri Toplanan Hususlar	Arnavutça Öğrencileri	Boşnakça Öğrencileri	Bulgarca Öğrencileri	Yunanca Öğrencileri
Programa kayıtlı öğrencileri memnun eden hususlar	-Yurt dışı eğitim olanağı (7) -Kolay ulaşım (1) -Çokkültürlülük (1) -Eğitim dili Arnavutça olan ik bölüm (3) -Hoca (1)	-Arkadaşlar (6) -Ortam sıcaklığı (4) -Yeni tanışmalar (2) -Hocalar (2) -Yabancı dil (1) -Kantin olanakları (1)	-Dil Geliştirme dersi (2) -Sunulan imkan ve hizmetler (1)	-Yüksek Okul (2) -Arkadaşlar (2) -Yunanlı hocalar (5) -Yöntem (2)
Programa kayıtlı olan öğrencilerin sorunları	-Tek hocanın olması (7) -Para sıkıntısı (1) -Yabancılık (1) -Sınıf donanımı (1) -Sınıfın boyutu (2) -Barınma(1)	-Isınma (4) -Derslerin anlaşılabilmesi (2) -Harç (9) -Türkçe bilen hocanın bulunmaması (1) -Kurumsallaşma sürecinin tamamlanmamış olması (1) -Maddi sorunlar (2) -Memleketin uzaklığı (2) -Aydınlatma (1)	-Isınma (5) -Yabancı hocalar (4) -Harç (7) -Temizlik (2) -Kantin (1) -Bilgisayar kullanamama (1)	-Isınma (8) -Öğrenci işleri (4) -Dersler (2) -Danışmanlar (3) -Yöntem (2) -Temizlik (1) -Harç (6) -Bölüm Yönetimi (1)
Derslerle ilgili olumsuzluklar	-Materyal Yetersizliği (1)	-Derslerin anlaşılabilmesi (2) -Materyal yetersizliği (3) -Hocaların Türkçe bilmemesi (1) -Öğrenci sayısının düşüklüğü (1)	-Derslerin hızlı işlenmesi (6) -Materyal yetersizliği (3) -Derslerin zorluğu (1) -Tekrar yapılmaması (1) -Yeterli Açıklama yapılmaması (1) -Derslerin düzensizliği (1)	-Yöntem (2) -Ders süresi (2) -Sınıf ortamı (3) -Tüm hocaların yabancı uyruklu olması (2)
İyileştirme yapılabilecek hususlar	-Temizlik iyileştirilmeli (4) -Isınma sorununun giderilmesi (6) -Beslenme iyileştirilmeli (3) -Sosyal ve Kültürel Etkinlikler artırılmalı (1)	-Harç düşürülmeli (2) -Ek materyal verilmeli (2) -İdare daha ilgili olmalı (1)	-Isınma sorunu giderilmeli (1) -Bilgisayar kullanımına imkan sağlanmalı: (1) -Dil öğretimine yönelik daha iyi donanım olmalı (1) -Kulaklık kullanma olanağı sağlanmalı (1)	-Dersler bireysel farklılıklar doğrultusunda seçilebilmeli (1) -Sınıfların fiziki özellikleri iyileştirilmeli (2) -Kültürel aktiviteler artırılmalı (1) -Isınma sorunu giderilmeli (1) -Programda Türkçe bilen öğretim elemanları da ders vermeli (4) -Harçlar düşürülmeli (2) -Öğrencilerin oturabileceği kantin olmalı (1)
Kesişme yaşanan dersler	Okuma-yazma-konuşma (5)			Dil Geliştirme-Dilbilgisi (3)
Pozitif/negatif kesişmeler				Pozitif (3)

Tablo 8, çok sayıda öğrencinin bu bölümde yer alan sorulan özenle cevaplandırmadığını ortaya koymaktadır. Arnavutça öğrenen 7 öğrenci bu bölümü yurt dışı olanakları nedeniyle tercih ettiğini belirtmiş, bazı öğrenciler ilk bölüm olması nedeniyle kendilerine geniş iş imkânları sağlayacağını düşündüğünü yazmıştır. Öğrencilerin büyük bir bölümü yabancı uyruklu öğretim elemanlarından memnun olduklarını belirtmesine rağmen, bazı öğrenciler öğretim elemanlarının Türkçe bilmemesini bir sorun olarak göstermektedir. Öğrencileri memnun eden nedenler arasında bölümlerdeki çokkültürlülük, yabancı dil öğrenme olanağı, arkadaşlıklar, ortam sıcaklığı, şehrin ulaşımının kolay olması sayılmaktadır.

Öğrenci sorunlarının sıralandığı bölümlere bakıldığında en çok üzerinde durulan sorunun ısınma ve harç olduğu anlaşılmaktadır. Diğer değinilen bir husus, yabancı uyruklu öğretim elemanlarının Türkçe bilmemeleri, dolayısıyla derslerin zaman zaman anlaşılabilir olmamasıdır. Arnavutça'da başlarda iki öğretim elemanının derse girmesine rağmen, dönem sonunda öğretim eleman sayısının bire inmesi ve programın tek öğretim elemanı tarafından yürütülmesi büyük eleştiri almıştır. Dikkat çeken diğer önemli bir sorun yabancı dil olarak yaygın öğretilmeyen spesifik dillerin öğretiminde kullanılabilecek materyallerin yetersizliğidir. Bazı öğrenciler öğrenmeyi doğrudan etkileyen barınma, beslenme, maddi sorunlar gibi çevresel faktörler konusunda sorun yaşadıklarını belirtirken, bazı öğrenciler teknolojinin derslerde yeterince kullanılmadığını dile getirmekte, konuyla ilgili imkânların artırılmasını, sınıfların fiziki imkân ve teknik donanımlarının sağlanmasını arzu ettiklerini belirtmektedir. Anketten elde edilen veriler bazı öğrencilerin yöneticiler veya idari personelden yeterince yardım alamadıklarını, kültürel etkinliklere katılımın yetersiz olduğunu göstermektedir.

Öğrencilerden sorunları gidermeye yönelik çözüm önerileri geliştirmeleri istenen bölümde derslerin bireysel farklılıklara göre düzenlenmesi gerektiği konusunun altı çizilmekte, yabancı uyruklu öğretim elemanları yanı sıra Türkçe bilen öğretim elemanlarının da görev alması istenmektedir. Derslerde kesişmelerin olup olmadığı sorusuna beş öğrenci Arnavutça programında okuma, yazma ve konuşma derslerinde kesişmeler olduğunu belirtmiş, Yunanca programında ise dil geliştirme ve dilbilgisi derslerinin kesiştiğini ve bunu pozitif değerlendirdiklerini 3 öğrenci dile getirmiştir.

5. Sonuç

T.Ü.Yabancı Diller Yüksekokulu bünyesinde yürütülmekte olan ve ilk defa 2007-2008 eğitim-öğretim yılında eğitim faaliyetlerine başlayan Balkan Dilleri Hazırlık sınıfı öğrencilerinin kendilerine sunulan hizmet ve olanaklardan ne ölçüde memnun olduklarını ölçmeyi ve sorunların kaynağına inerek, iyileştirme çalışmalarını için öneriler geliştirilmesini sağlamayı hedefleyen bu çalışma Trakya

Üniversitesinde yürütülmekte olan hazırlık eğitiminin kaliteli verilebilmesi için büyük önem taşımaktadır.

Araştırma Arnavutça, Boşnakça, Bulgarca ve Yunanca programlarının en güçlü yönünün programın çok sayıda yabancı uyruklu öğretim elemanı tarafından yürütülmesinin olduğunu ortaya çıkarmış, ancak bunun yanı sıra uygulamalarda bazı sorunların yaşandığını da vurgulamıştır. Elde edilen veriler yabancı dil öğrenimini güdeleyecek olan çevresel olanakların ve hizmetlerin ivedi olarak iyileştirilmesi ve öğrenciler ile ortak bir iletişim dili bulunan öğretim elemanlarına da programda yer verilmesi gerektiğini ortaya koymuştur. Balkan Dilleri eğitim-öğretim faaliyetlerinin iyileştirilmesi için önemle üzerinde durulması gereken diğer hususlar, materyal konusundaki yetersizliklerin giderilmesi, derslerde Türk öğrencilerine uygun yöntem ve ölçme ve değerlendirme kıstaslarının uygulanması, daha iyi rehberlik ve danışmanlık hizmeti verilmesi ve derslerde teknolojiden daha fazla yararlanılmasının teşvik edilmesidir.

Bu çalışma Arnavutça, Boşnakça, Bulgarca ve Yunanca spesifik dillerin etkin ve kalıcı bir biçimde öğretilmesi/öğrenilebilmesi için İngilizce ve Almanca hazırlık sınıflarından farklı olarak bir dizi önlemin alınması gerektiği sonucunu ortaya çıkarmıştır. Bu doğrultuda bir dizi iyileştirme çalışması⁶ yapılmalıdır.

KAYNAKÇA

- Julkaisupalveut, P. (2005). DG Eğitim ve Kültür. Socrates Proje Raporu. Helsinki.
Online: <http://eua.cu.edu.tr/Files/AYOAKGIStandartlerveilkelere.doc>.
(28.03.2008)
- Maden (Sakarya) S. (2005). Sprachensituation und Sprachenpolitik in den Hochschulen der Türkei. Die Sprachenpolitik der EU und die europäische Hochschulbildung. 05-07.10. 2005. Institut für Germanistik Philologische Fakultät an der Universität Hll.Kyryll und Method. Veliko Tarnovo. Bulgaristan.
- Maden (Sakarya), S. (2007). Avrupa Yolunda Yeni Programlar-Balkan Dilleri. *Oluşum*. Yıl 15. Sayı 57. Edirne.

⁶ 2007-2008 eğitim-öğretim yılı Balkan Dilleri Hazırlık öğrencilerine uygulanan anket sorularına verilen cevaplardan hareketle gerçekleştirilen iyileştirme çalışmalarının kalite güvencesine etkisi daha sonraki bir çalışmada araştırılacaktır.

- Neuner, G.& Hufeisen, B. (2001): Mehrsprachigkeit und Tertiärsprachenlernen. Linguistische Grundlagen und didaktisch-methodische Konzeption. Erprobungsfassung. Goethe Institut/Internationes. 229 S.
- Oktik, Ş. (2007): Yükseköğretim Yeterlikler Çerçevesi. T.C. Yükseköğretim Kurulu. Ankara. Online: <http://www.yok.gov.tr/duyuru/yytk.Bilginotu.doc> (28.03.2008).
- Trim, J. & North, B. & Coste, D. (2001): Gemeinsamer europäischer Referenzrahmen für Sprachen: lernen, lehren, beurteilen. Europarat. Srasburg. 244 S.
- T.Ü. Yabancı Diller Yüksekokulu Hazırlık Eğitim, Öğretim ve Sınav Yönetmeliği, 26249 Sayılı ve 4 Ağustos 2006 (CUMA) tarihli Resmi Gazete
- ULE-Unser Konzept zur Lehrveranstaltungsevaluation (LVE). Online: http://www.uie.uni-jena.de/eval_konzept.php. 17.03.2007
- Yükseköğretim Kurulu (2007) : Türkiye'nin Yükseköğretim Stratejisi. Ankara.
-